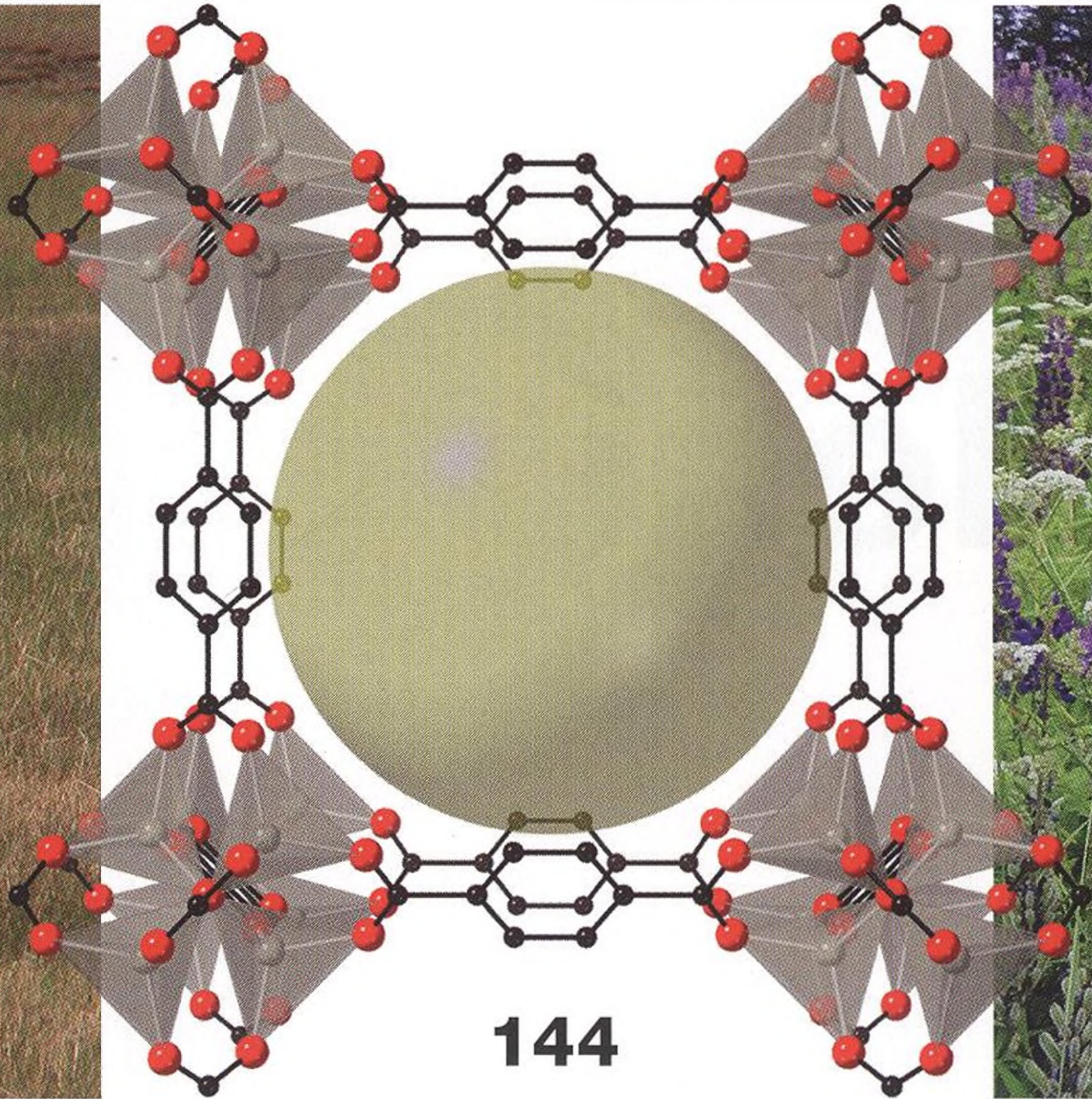

158

144

162

„Kdybychom póry ze tří tablet živočišného uhlí ‚rozbalili‘
a naskládali vedle sebe jako papír, pokryly by menší fotbalové hřiště.“
Daniela Řimnáčová v článku *Póry* 138

ÚVODNÍK

Zakouzlení světa

ONDŘEJ VRTIŠKA

FÓRUM ČTENÁŘŮ

MOZAIKA

ZÁKULISÍ

Když sopky zapalují krajinu

LUKÁŠ KRMÍČEK

Je libo slunečnicová semínka,
nebo spíš oves

MIROSLAV ZEIDLER

Cvičit a otužovat

JANA JAKLOVÁ DYTRTOVÁ

ROZHOVOR

Vítěz bere vše

Rozhovor s Janem Kulveitem
o umělé inteligenci. Dokonce i dnešní
jazykové modely jsou už v některých
ohledech až samorostlé a jevům,
které v nich vznikají, často
nerozumíme.

MAREK JANAČ

123

125

126

130

132

132

133

Od kuriozit k Nobelově ceně

Porézní koordinační polymery lze
připravovat na míru pro záchyt
a uchování konkrétních molekul.

JAN HYNEK, MATOUŠ KLODA, JAN DEMEL

144

Nanopórové sekvenování
genetické informace

Technologie využívající miniaturní
póry umožňuje číst DNA a RNA
rychle a přímo v terénu.

KATEŘINA VEČERKOVÁ, MICHAL KOLÁŘ

148

Otvory smrti

Mnohé patogenní bakterie tvoří
tzv. pórotvorné toxiny, které proděraví
membránu hostitelské buňky.

RADIM OSIČKA

153

O slepici a vejci polární půdy

Začarovaný kruh arktické krajiny.

MILOSLAV DEVETTER

158

Řekni, kde ty kytky jsou

Invazní druhy, digitální oči a hluboké učení.

JIŘÍ SÁDLO, JAN ČUDA, LUCIE ČERVENÁ

162

Genom v pohybu

3. Když se mitochondrie ozývá zevnitř jádra.

EDUARD KEJNOVSKÝ

165

Co vůbec znamená mít na vybranou?

Vracíme se ke knize Roberta Sapolského
o svobodné vůli.

PETR TUREČEK

168

ČSR a KLDR: Mezi
solidaritou a realitou

Rub a líc bratrské (po) válečné pomoci
a spolupráce mezi Československem
a Severní Koreou.

KAROLÍNA ŠAMÁNKOVÁ

172

VERTIKÁLA — PŘED 140 A 130 LETY

175

JAZYKOVÝ KOUTEK

176

NAD KNIHOU

Pozitivní body zvratu –
naděje v klimatické krizi

MARCEL REJMÁNEK

176

VÝTVARNÉ UMĚNÍ — GALERIE

Muzeum umění Olomouc:
Muzeum moderního umění

ANDREA SLOUPOVÁ

178

TÉMA — PÓRY

138–157

Póry – neviditelní sluhové i zlí páni

Porézní materiály slouží k filtraci,
katalýze i tepelné izolaci.

DANIELA ŘIMNÁČOVÁ

138

NA OBÁLCE

78–93

JADERNÉ PÓRY zajišťují výměnu
látek a informací mezi buněčným
jádrom a cytosolem. Na obrázku
jedním z nich prochází mikroRNA
(červeně) obalená transportními
proteiny.

Ilustrace Juan Gaertner, Sciencephoto, Profimedia